

*Program przeszukiwania przestrzeni stanów
według algorytmu A^**

WPROWADZENIE DO BUDOWY PROGRAMU

STRUKTURY DANYCH

Struktury danych przetwarzane przez program to
--kolejka węzłów drzewa poszukiwań
--zbiór zamknięty węzłów drzewa poszukiwań
implementowane jako listy.

Kolejka zawiera węzły osiągnięte w trakcie dotychczasowego przebiegu algorytmu, a jeszcze nie rozpatrzone. Zbiór zamknięty zawiera węzły już przetworzone - tzn. węzły, dla których wygenerowano już węzły potomne.

Elementami kolejki i zbioru zamkniętego są egzemplarze struktury opisującej węzeł:

```
node( <struktura reprezent. stan > , <struktura reprezent. akcję > ,  
      < struktura reprezent. stan poprzedzający > ,  
      <dotychczasowy koszt> , <ocena wg funkcji f> )
```

GLÓWNA PROCEDURA PROGRAMU

Główną procedurą programu jest rekurencyjna procedura search_A_star, która implementuje jeden krok algorytmu

PROCEDURA search_A_star (Queue, ClosedSet, PathCost)

```
{  
    < pobierz węzeł z kolejki Queue>  
  
    <zbadaj stan przypisany do pobranego węzła>  
  
    JEŚLI    < stan spełnia warunek stanu docelowego >  
  
        < zbuduj ścieżkę—do wyniku PathCost wpisz  
          otrzymaną ścieżkę oraz koszt przypisany do węzła>  
  
    W PRZECIWNYM PRZYPADKU  
    {  
        < konstruuuj listę węzłów potomnych dla pobranego węzła >  
  
        <węzły potomne wstaw do kolejki Queue,  
          przetworzony węzeł włącz do zbioru zamkniętego ClosedSet>  
  
        < wywołaj rekurencyjnie search_A_star dla nowej kolejki węzłów  
          i nowego zbioru zamkniętego>  
  
        < jako wynik PathCost zwróć wynik  
          zwrócony przez wywołanie rekurencyjne>  
    }  
}
```

ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE DEFINICJI PRZESTRZENI STANÓW DLA DZIEDZINY PROBLEMU

Niniejsza implementacja algorytmu zakłada, że definicja przestrzeni stanów dla dziedziny problemu, do której ma być zastosowany algorytm, jest dołączona do programu w postaci następującego zestawu procedur:

- procedura succ – procedura niedeterministyczna, która implementuje funkcję następnik:
dla podanego stanu procedura zwraca (niedeterministycznie) atrybuty
JEDNEGO z możliwych stanów potomnych. W wyniku wymuszania nawrotów
do tej procedury program uzyskuje wszystkie stany potomne dla stanu podanego
w wywołaniu procedury succ. Atrybuty stanu potomnego zwracane przez succ, to:
--opis stanu
--opis akcji powodującej przejście od stanu zadanego do stanu potomnego
--koszt kroku*
- procedura goal – procedura implementująca sprawdzenie, czy podany stan
spełnia kryterium/kryteria celu*
- procedura hscore – procedura implementująca składową h oceny heurystycznej*

*****

KOD PROGRAMU Z OPISEM

*****

Procedura start_A_star

Procedura inicjalizująca: wywołuje główną procedurę programu, **search_A_star**, z zainicjalizowaną kolejką węzłów i pustym zbiorem zamkniętym

Postać wywołania :

start_A_star(< opis stanu początkowego>, PathCost)

start_A_star (InitState, PathCost) :-

score(InitState, 0, 0, InitCost, InitScore) ,

< określ koszt początkowy *InitCost* oraz ocenę stanu początkowego wg przyjętej heurystyki *InitScore* >

search_A_star([node(InitState, nil, nil, InitCost , InitScore)], [ ], PathCost) .

<wywołaj główną procedurę programu z kolejką zawierającą opis węzła początkowego oraz pustym zbiorem zamkniętym.

Dla stanu początkowego jako stan poprzedzający przyjmuje się symbol *nil*, podobnie jako akcję tworzącą stan początkowy przyjmuje się symbol *nil* >

Wynik PathCost zwrócony przez procedurę search_A_star zostanie zwrócony jako wynik procedury start_A_star

Procedura search_A_star

Główna pętla programu: procedura rekurencyjna, która na każdym poziomie rekurencji wykonuje jeden krok algorytmu

Postać wywołania :

search_A_star(< kolejka węzłów >, < zbiór zamknięty>, PathCost)

Wynik—ścieżka z kosztem--zostanie związany ze zmienną PathCost

Na każdym poziomie rekurencji procedura

*---pobiera pierwszy węzeł z kolejki-w tym celu wywołuje procedurę **fetch***

---sprawdza, czy stan związany z pobranym węzłem spełnia warunki celu

*---jeśli tak, to wywołuje procedurę **build_path** w celu skonstruowania ścieżki od stanu początkowego do znalezionej stanu docelowego i kończy wykonanie*

*---w przeciwnym przypadku wywołuje procedurę **continue**, która*

*---wywołuje procedurę **expand** w celu wygenerowania węzłów potomnych węzła pobranego z kolejki*

*---wstawia otrzymane węzły potomne na właściwe pozycje do kolejki - w tym celu wywołuje procedurę **insert_new_nodes***

---wywołuje siebie rekurencyjnie podając w wywołaniu nową kolejkę i zaktualizowany zbiór zamknięty.

search_A_star(Queue, ClosedSet, PathCost) :-

fetch(Node, Queue, ClosedSet, RestQueue),

< z kolejki pobierz pierwszy węzeł,

dla którego nie występuje w zbiorze zamkniętym węzeł związany z tym samym stanem

*wynik: **Node** - pobrany węzeł, **RestQueue** - reszta kolejki >*

continue(Node, RestQueue, ClosedSet, PathCost).

<zbadaj stan przypisany do pobranego węzła: zakończ lub kontynuuj

zależnie od tego, czy stan spełnia warunek stanu docelowego>

Procedura continue

Postać wywołania :

continue(< opis węzła>, < kolejka węzłów >, < zbiór zamknięty>, PathCost)

Wynik zostanie związany ze zmienną PathCost

**continue(node(State, Action, Parent, Cost, _), _ , ClosedSet,
path_cost(Path, Cost)) :-**

goal(State), ! ,

build_path(node(Parent, _ , _ , _ , _) , ClosedSet, [Action/State], Path) .

<jeśli stan przypisany do pobranego węzła spełnia warunek stanu docelowego to zbuduj ścieżkę—do wyniku wpisz, jako elementy struktury path_cost, otrzymaną ścieżkę oraz koszt przypisany do węzła>

<Procedura goal , sprawdzająca czy stan spełnia kryterium stanu celu, jest składnikiem dołączanej do programu definicji przestrzeni stanów —patrz założenia do program podane wyżej>

<w przeciwnym przypadku>

continue(Node, RestQueue, ClosedSet, Path) :-

expand(Node, NewNodes),
< konstruuje listę węzłów potomnych dla węzła Node>

insert_new_nodes(NewNodes, RestQueue, NewQueue),
<węzły z listy wygenerowanej przez procedurę expand wstaw do kolejki >

search_A_star (NewQueue, [Node | ClosedSet], Path).
< rekurencyjne wywołanie search_A_star: kontynuuj przeszukiwanie dla nowej kolejki węzłów. Opis rozpatrzonego węzła zostaje dołączony do zbioru zamkniętego >

Procedura fetch

Procedura pobiera z kolejki pierwszy węzeł, który nie jest węzłem ze stanem powtórzonym

Postać wywołania :

fetch(Node, < kolejka węzłów >, < zbiór zamknięty>, RestQueue)

Wynik—pobrany węzeł i reszta kolejki-- --zostanie związany odpowiednio ze zmiennymi **Node, RestQueue**

Procedura pobiera pierwszy element z kolejki węzłów i sprawdza, czy w zbiorze zamkniętym nie występuje węzeł , do którego jest przypisany ten sam stan.

*--jeśli nie, to procedura wiąże zmienną **Node** z opisem tego węzła, a zmienną **RestQueue** z resztą kolejki, pozostałą po pobraniu węzła*

--w przeciwnym razie następuje rekurencyjne wywołanie procedury dla reszty kolejki, pozostałej po usunięciu zbadanego węzła.

**fetch(node(State, Action,Parent, Cost, Score),
[node(State, Action,Parent, Cost, Score) |RestQueue],
ClosedSet, RestQueue) :-**

\+member(node(State, _ , _ , _ , _) , ClosedSet), ! .

fetch(Node, [_ |RestQueue], ClosedSet, NewRest) :-

fetch(Node, RestQueue, ClosedSet , NewRest).

Procedura expand

Procedura konstruuje listę węzłów potomnych dla węzła podanego w pierwszym argumencie wywołania

Postać wywołania:

expand(<opis węzła>, NewNodes)

Wynik zostanie związanany ze zmienną NewNodes

expand(node(State, _ , _ , Cost, _), NewNodes), :-

**findall(node(ChildState, Action, State, NewCost, ChildScore) ,
(succ (State, Action, StepCost, ChildState),
score(ChildState, Cost, StepCost, NewCost, ChildScore)) ,**

NewNodes),

!.

*Węzły potomne są uzyskiwane przez kolejne nawroty do procedury **succ** , wymuszane przez procedurę **findall**— po każdym wykonaniu **succ** jest wykonywana procedura **score**, w celu określenia dla uzyskanego węzła potomnego oceny wg przyjętej heurystyki typu A^* : dotychczasowego kosztu, $g(<stan>)$, oraz sumarycznej oceny $f(<stan>)$. Jeśli pierwsze odwołanie do procedury **succ** zakończy się niepowodzeniem (brak węzłów potomnych dla rozpatrywanego węzła), to wynik **NewNodes** zwracany przez procedurę jest listą pustą. Procedura **succ** jest składnikiem dołączanej do programu definicji przestrzeni stanów —patrz założenia do program podane wyżej*

Procedura score

Procedura określa składniki oceny stanu $f(<stan>)$

Postać wywołania :

***score(<opis stanu>, <koszt przypisany do stanu rodzica>,
<koszt przejścia między stanami>, Cost, Score)***

Wynik : *sumaryczna ocena $f(<stan>)$ zostaje związana ze zmienną **Score**,
a składnik $g(<stan>)$ zostaje związany ze zmienną **Cost***

score(State, ParentCost, StepCost, Cost, FScore) :-

Cost is ParentCost + StepCost ,

hScore(State, HScore),

FScore is Cost + HScore .

Składnik $g(<stan>)$ zostaje wyznaczony jako całkowity dotychczasowy koszt.

*Składnik $h(<stan>)$ zostaje wyznaczony przez procedurę **hScore**, implementującą przyjętą heurystykę. Procedura **hScore** jest składnikiem dołączanej do programu definicji przestrzeni stanów –patrz założenia do program podane wyżej*

Procedura insert_new_nodes

Procedura wstawia (kolejno) węzły z listy podanej w pierwszym argumencie do kolejki priorytetowej, w której węzły są uszeregowane wg rosnących wartości oceny f(<stan>).

Postać wywołania :

insert_new_nodes (<lista węzłów do wstawienia>, <kolejka priorytetowa>, NewQueue)

Wynik zostaje związany ze zmienną NewQueue.

insert_new_nodes([ ], Queue, Queue) .

insert_new_nodes([Node|RestNodes], Queue, NewQueue) :-

insert_p_queue(Node, Queue, Queue1),

insert_new_nodes(RestNodes, Queue1, NewQueue) .

*Jak widać, procedura **insert_new_nodes** jest procedurą rekurencyjną: na każdym poziomie rekurencji pobiera pierwszy węzeł z listy i wywołuje procedurę **insert_p_queue** w celu wstawienia węzła do kolejki priorytetowej.*

Procedura insert_p_queue

Procedura wstawia węzeł podany w pierwszym argumencie do kolejki priorytetowej, w której węzły są uszeregowane wg rosnących wartości oceny $f(<stan>)$.

Postać wywołania :

insert_p_queue (<opis węzła>, <kolejka priorytetowa>, Queue1)

Wynik zostaje związany ze zmienną Queue1.

insert_p_queue(Node, [], [Node])   :-   ! .

**insert_p_queue(node(State, Action, Parent, Cost, FScore),
                  [node(State1, Action1, Parent1, Cost1, FScore1)|RestQueue],
                  [node(State1, Action1, Parent1, Cost1, FScore1)|Rest1]) :-**

FScore >= FScore1, ! ,

< ocena węzła jest zapisana w elemencie Fscore struktury opisującej węzeł >

insert_p_queue(node(State, Action, Parent, Cost, FScore), RestQueue, Rest1) .

**insert_p_queue(node(State, Action, Parent, Cost, FScore), Queue,
                  [node(State, Action, Parent, Cost, FScore)|Queue]   .**

Procedura build_path

Procedura buduje ścieżkę prowadzącą od stanu początkowego do stanu przypisanego do węzła zadanego w pierwszym argumencie wywołania

Postać wywołania :

```
build_path(<węzeł>, <zbiór zamknięty>,
          <dotychczas zbudowany odcinek ścieżki>, Path)
```

Wynik zostanie związany ze zmienną **Path**

```
build path(node(nil, , , ), , Path, Path) :- !.
```

```
build_path(node(EndState,_,_,_,_), Nodes, PartialPath, Path) :-
```

~~del(Nodes, node(EndState, Action, Parent, ,), Nodes1),~~

```
build_path( node(Parent,_,_,_), Nodes1,
            [Action/EndState|PartialPath|,Path) .
```

*Jak widać, procedura **build_path** jest procedurą rekurencyjną. Ścieżka jest budowana od końca: opis stanu zadanego wraz z opisem akcji generującej ten stan zostaje dodany do ścieżki, w zbiorze zamkniętym zostaje odszukany węzeł poprzedzający węzeł zadany (węzeł rodzic), a następnie w rekurencyjnym wywołaniu **build_path** jest konstruowana dalsza (wcześniejsza) część ścieżki. Warunkiem zakończenia rekurencji jest wykrycie symbolu **nil**, który występuje w opisie węzła początkowego jako stan poprzedzający.*

Procedura pomocnicza del

Postać wywołania :

del(<lista>, <element>, ResultList)

Procedura usuwa element podany w drugim argumencie z listy podanej w pierwszym argumencie. Wynik zostaje związany ze zmienną podaną w trzecim argumencie wywołania.

$$\mathbf{del}([X|R], X, R).$$
$$\text{del}([Y|R],X,[Y|R1]) :-$$
$$X \setminus = Y,$$
$$\text{del}(\mathbf{R}, \mathbf{X}, \mathbf{R1}).$$

*****

KOD BEZ OBJAŚNIENÍ

*****

start_A_star(InitState, PathCost) :-

score(InitState, 0, 0, InitCost, InitScore) ,

search_A_star([node(InitState, nil, nil, InitCost , InitScore)], [ ], PathCost) .

search_A_star(Queue, ClosedSet, PathCost) :-

fetch(Node, Queue, ClosedSet , RestQueue),

continue(Node, RestQueue, ClosedSet, PathCost).

**continue(node(State, Action, Parent, Cost, _) , _ , ClosedSet,
path_cost(Path, Cost)) :-**

goal(State), ! ,

build_path(node(Parent, _ , _ , _ , _) , ClosedSet, [Action/State], Path) .

continue(Node, RestQueue, ClosedSet, Path) :-

expand(Node, NewNodes),

insert_new_nodes(NewNodes, RestQueue, NewQueue),

search_A_star(NewQueue, [Node | ClosedSet], Path).

```

fetch(node(State, Action, Parent, Cost, Score),
      [node(State, Action, Parent, Cost, Score) | RestQueue],
      ClosedSet, RestQueue) :-

```

```

    \+member(node(State, _, _, _, _), ClosedSet), ! .

```

```

fetch(Node, [ _ | RestQueue], ClosedSet, NewRest) :-

```

```

    fetch(Node, RestQueue, ClosedSet, NewRest).

```

```

expand(node(State, _, _, Cost, _), NewNodes) :-

```

```

    findall(node(ChildState, Action, State, NewCost, ChildScore) ,
            (succ(State, Action, StepCost, ChildState),
             score(ChildState, Cost, StepCost, NewCost, ChildScore) ) ,

```

```

            NewNodes),

```

```

    ! .

```

```

score(State, ParentCost, StepCost, Cost, FScore) :-

```

```

    Cost is ParentCost + StepCost ,

```

```

    hScore(State, HScore),

```

```

    FScore is Cost + HScore .

```

insert_new_nodes([ ], Queue, Queue) .

insert_new_nodes([Node|RestNodes], Queue, NewQueue) :-

insert_p_queue(Node, Queue, Queue1),

insert_new_nodes(RestNodes, Queue1, NewQueue) .

insert_p_queue(Node, [ ], [Node])   :-   ! .

insert_p_queue(node(State, Action, Parent, Cost, FScore),

[node(State1, Action1, Parent1, Cost1, FScore1)|RestQueue],

[node(State1, Action1, Parent1, Cost1, FScore1)|Rest1]) :-

FScore >= FScore1, ! ,

insert_p_queue(node(State, Action, Parent, Cost, FScore), RestQueue, Rest1) .

insert_p_queue(node(State, Action, Parent, Cost, FScore), Queue,

[node(State, Action, Parent, Cost, FScore)|Queue]) .

build_path(node(nil, _ , _ , _ , _), _ , Path, Path) :-   ! .

build_path(node(EndState, _ , _ , _ , _), Nodes, PartialPath, Path) :-

del(Nodes, node(EndState, Action, Parent , _ , _) , Nodes1) ,

build_path(node(Parent, _ , _ , _ , _) , Nodes1,

[Action/EndState|PartialPath],Path) .

del([X|R],X,R).

del([Y|R],X,[Y|R1]) :-

X\=Y,

del(R,X,R1).